

Sygn. akt VI GC 2030/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni VI Wydział Gospodarczy, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Moszyk

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2019 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko (...) spółce Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 1 402,51 złotych (jeden tysiąc czterysta dwa złote pięćdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 05 listopada 2017 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 317 złotych (trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 2030/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 stycznia 2018 roku złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 1 402,51 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 05 listopada 2017 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 06 października 2017 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Poszkodowany zlecił (...) spółce jawnej z siedzibą w P. naprawę uszkodzonego pojazdu oraz zgłosił zaistniałą szkodę w pojeździe z ubezpieczenia autocasco pozwanemu. (...) spółka jawna z siedzibą w P. dokonał naprawy, której koszty wyniosły 12 723,80 złotych brutto (10 344,55 złotych netto), a pozwany tytułem odszkodowania wypłacił łącznie kwotę 8 924,04 złotych, po weryfikacji faktury wystawionej przez warsztat naprawczy w zakresie stawek za roboczogodzinę ze stawki w kwocie 220/220 złotych netto do stawki w kwocie 145/145 złotych netto.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 14 czerwca 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 1086/18 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że w niniejszej sprawie zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia o symbolu (...) w wybranym przez poszkodowanego wariantcie serwisowym, który zakłada, że ustalenie rozmiaru szkody następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę według uzgodnionych uprzednio z pozwanym kosztów i sposobów naprawy w oparciu m. in. o średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego. W oparciu o powyższe pozwany obniżył zatem stawkę za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych do poziomu kwoty 145/145 złotych netto i wypłacił odszkodowanie w łącznej kwocie 8 976,42 złotych na podstawie zweryfikowanej faktury i kosztorysu. Pozwany zakwestionował, ażeby stawka zastosowana przez warsztat naprawczy była stawką średnią za jedną roboczogodzinę adekwatną dla zakładu naprawczego uznając ją za zawyżoną i nie stanowiącą ekwiwalentu świadczonej usługi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 06 października 2017 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ pojazd marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P..

W dniu zdarzenia przedmiotowy pojazd objęty był dobrowolnym ubezpieczeniem autocasco, na mocy umowy zawartej z (...) spółką akcyjną z siedzibą w S.. Integralną częścią umowy były ogólne warunki ubezpieczenia autocasco o symbolu (...). Umowa ubezpieczenia zawarta została w wariantcie serwisowym, a sumę ubezpieczenia określono w wartości netto.

niesporne, a nadto: polisa – k. 49 akt, ogólne warunki ubezpieczenia – autocasco – k. 43-48 akt

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu zakładowi naprawczemu prowadzonemu przez (...)spółka jawna z siedzibą w P.. Strony ustaliły stawkę za jedną roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych w kwocie 220 złotych netto oraz za jedną roboczogodzinę prac lakierniczych w kwocie 220 złotych netto.

W dniu 10 listopada 2017 roku (...) spółka jawna z siedzibą w P. wystawił (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. fakturę numer (...) tytułem naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na kwotę 10 344,55 złotych netto.

zlecenie naprawy pojazdu – k. 23 akt, pełnomocnictwo – k. 39 akt, faktura – k. 24-26 akt, odpis z rejestru przedsiębiorców (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. – k. 40 akt, odpis z rejestru przedsiębiorców (...)spółki jawnej z siedzibą w P. – k. 38 akt, kalkulacja naprawy – k. 27-29 akt, protokół szkody w pojeździe – k. 30 akt

W dniu 13 października 2017 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. zawarł z (...) spółką jawną z siedzibą w P. umowę o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego przysługującej mu z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w celu pokrycia kosztu naprawy tego pojazdu.

W dniu 15 grudnia 2017 roku (...) spółka jawna z siedzibą w P. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. umowę zlecenia oraz w jej wykonaniu – umowę o powierniczy przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego z tytułu odszkodowania w związku z naprawą pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

umowa o przelew wierzytelności z polisy AC poszkodowanego – k. 31 akt, umowa o powierniczy przelew wierzytelności – k. 33 akt, zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności – k. 32 akt

(...) spółka akcyjna z siedzibą w S. tytułem odszkodowania wypłacił łącznie kwotę 8 942,04 złotych po weryfikacji faktury wystawionej przez warsztat naprawczy w zakresie stawek za roboczogodzinę ze stawki w kwocie 220/220 złotych netto do stawki w kwocie 145/145 złotych netto.

decyzja – k. 35 akt

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w części, w jakiej pozostawał bezsporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił na podstawie oświadczeń stron.

Sąd uwzględnił także wyżej wymienione dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych, nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że ich moc dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Pozostałe dokumenty nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, gdyż nie wnosiły do sprawy nowych i istotnych okoliczności.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 18 stycznia 2019 roku Sąd oddalił wniosek o zobowiązanie wskazanych przez powoda podmiotów do przedłożenia cenników usług zawierających stosowane przez nie stawki za roboczogodzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych uznając, iż powód w żaden sposób nie wykazał, ażeby zwracał się samodzielnie o uzyskanie takich informacji i że miał jakiegokolwiek trudności w ich zdobyciu, a także, że nie wykazał, że wskazane przez niego zakłady naprawcze są tej samej kategorii, co zakład naprawczy dokonujący naprawy pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) i że funkcjonują na tym samym lokalnym rynku.

Sąd oddalił również wniosek o zobowiązanie zakładu naprawczego (...) spółki jawnej z siedzibą w P. (obecnie P.H. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.) do przedłożenia ksiąg rachunkowych w zakresie ewidencji sprzedaży VAT, faktur wykazanych w ewidencji sprzedaży VAT i wykazu usług objętych ewidencją VAT z adnotacją określającą, które z usług naprawy pojazdu były finansowane przez ubezpieczycieli na podstawie przelewu wierzytelności, a które nie były w ten sposób finansowane, albowiem okoliczności te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, w kwestii spornej – wysokości kosztów naprawy pojazdu, w tym wysokości stawek za prace naprawcze, rozstrzygające były bowiem jedynie zapisy umowy ubezpieczenia autocasco łączące poszkodowanego z ubezpieczycielem co do sposobu ustalania wysokości odszkodowania. Z tych względów Sąd oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków – osób uprawnionych do reprezentowania (...) spółki jawnej z siedzibą w P. (obecnie P.H. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.) na okoliczności sposobu ustalenia stawki za prace naprawcze, Sąd miał przy tym na uwadze, że okoliczność, w jaki sposób zakład naprawczy ustala wysokość stosowanej przez niego stawki pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, istotne bowiem pozostaje to, czy skalkulowana przez zakład naprawczy stawka jest stawką stosowaną również przez inne zakłady naprawcze tej kategorii funkcjonujące na danym obszarze.

Sąd nie dopuścił i nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego sądowego, gdyż powód cofnął przedmiotowy wniosek dowodowy, zaś w odniesieniu do tezy dowodowej pozwanego – pozwany, mimo zobowiązania Sądu, nie uiścił zaliczki na poczet ewentualnego wynagrodzenia biegłego sądowego, stąd też Sąd w tym zakresie zgłoszony przez pozwanego wniosek oddalił (na rozprawie w dniu 18 stycznia 2019 roku).

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie bezsporny między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę, zawarcie umowy dobrowolnego ubezpieczenia autocasco (w wariantcie serwisowym i przy sumie ubezpieczenia w wartości netto), co do zasady umownej odpowiedzialności pozwanego oraz zakres powstałych w wyniku kolizji drogowej uszkodzeń przedmiotowego pojazdu oraz dokonanej naprawy, a także legitymacja procesowa powoda. Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia wysokości należnego od pozwanego odszkodowania z umowy ubezpieczenia autocasco wobec zweryfikowania przez pozwanego zastosowanych przez warsztat naprawczy stawek za godzinę prac blacharsko – mechanicznych i lakierniczych.

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, przy czym przy ubezpieczeniu majątkowym, a takim

jest ubezpieczenie autocasco, sprowadza się to do zapłaty określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Sposób ustalania wysokości świadczenia oraz wypłaty odszkodowania uregulowany był w ogólnych warunkach ubezpieczenia autocasco, które stanowiły podstawę wzajemnych praw i obowiązków stron umowy, tj. poszkodowanego oraz pozwanego.

Zgodnie z § 20 ustęp 1 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco, w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego (z odstąpieniem od pomniejszania odszkodowania o kwotę odpowiadającą wartości zużycia eksploatacyjnego części zakwalifikowanych do wymiany) ustalenie rozmiaru szkody następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z (...) kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, w oparciu o: normy czasowe producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego, ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A. lub w przypadku braku danego pojazdu w tym systemie – w systemie E., nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnego importera do stosowania przez ich sieć serwisową.

W niniejszej sprawie poszkodowany (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. – poprzednik prawny powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. dokonał naprawy uszkodzonego pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w warsztacie naprawczym prowadzonym przez (...) spółkę jawną z siedzibą w P. (obecnie P.H. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.) przy zastosowaniu stawek za roboczogodzinę usług blacharsko – mechanicznych i lakierniczych w kwocie odpowiednio 220/220 złotych netto za roboczogodzinę tych prac. Pozwany zaś ustalił należne poszkodowanemu odszkodowanie uwzględniając stawki za roboczogodziny tych prac w wysokości 145/145 złotych netto.

Mając na względzie powyższe konieczne zatem stało się rozstrzygnięcie, czy w związku z zapisami zawartymi ogólnych warunkach ubezpieczenia autocasco, pozwany ma prawo weryfikować wysokość stawek za roboczogodziny prac blacharsko – mechanicznych oraz lakierniczych, odmawiając zapłaty odszkodowania w pełnej wysokości.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ustalając idealną średnią wysokość stawek stosowanych w warsztatach naprawczych należałoby posłużyć się określoną metodologią, od której założeń uzależniony byłby wynik końcowy, tj. wyliczenie wysokości takiej idealnej stawki. W przypadku umów ubezpieczenia majątkowego autocasco o sposobie kalkulacji odszkodowania ubezpieczeniowego, a więc między innymi o sposobie ustalania stawki za roboczogodzinę kształtującej koszt przywrócenia pojazdu do stanu sprzed wypadku – w pierwszej kolejności przesądzać winny postanowienia umowne zawarte w tym przypadku w § 20 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco. Podnieść przy tym jednakże należy, iż zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Jak wynika z definicji kodeksowej zobowiązanie ubezpieczyciela dotyczy spełnienia określonego świadczenia. Zwrot ten oznacza, iż treść umowy powinna określać co najmniej sposób ustalenia świadczenia odszkodowawczego w taki sposób, ażeby w chwili zajścia wypadku objętego ubezpieczeniem możliwe było obiektywne zweryfikowanie wysokości odszkodowania bez odwoływania się do swobodnego uznania jednej ze stron, a w szczególności swobodnego uznania strony zobowiązanej do świadczenia.

W przedmiotowej sprawie postanowienia ogólnych warunków umów nie spełniają wskazanego wyżej kryterium. Ogólnikowo sformułowane postanowienia zawarte w § 20 ustęp 1 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco mówiące o ustalaniu kosztu robocizny w oparciu o „średnią stawkę za 1 roboczogodzinę adekwatną dla warsztatu naprawczego” nie dają żadnej podstawy do wskazania sposobu obliczania takiej stawki, który dałby się ująć w ramy obiektywnie weryfikowalnej metodologii ustalania stawki za roboczogodzinę będącej podstawą kalkulacji odszkodowania. Tym bardziej zapisy takie nie mogą być podstawą do jednostronnych i arbitralnych ustaleń pozwanego zmierzających do ustalenia wyliczenia odszkodowania ubezpieczeniowego. Takie ich rozumienie powodowałoby, że de facto od woli strony stosunku zobowiązaniowego – w tym przypadku ubezpieczyciela, zależałoby

wysokość umówionego świadczenia, w tym przypadku – odszkodowania. Jest oczywistym, iż taka interpretacja byłaby sprzeczna zarówno z treścią art. 807 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c., jak i z treścią art. 353¹ k.c. jako sprzeczna z właściwością (naturą) stosunku zobowiązaniowego, co powodowałoby stwierdzenia nieważności takiego postanowienia na podstawie art. 58 k.c.

Jak wyżej zaznaczono nie ulega wątpliwości, iż strony dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego mogą ustalić umownie sposób kalkulacji świadczenia odszkodowawczego, które – zgodnie z takimi ustaleniami – może nie pokrywać całości uszczerbku majątkowego ubezpieczonego. Uzgodnienie stawki za roboczogodzinę także jest poddane woli stron. Jednakże dopóki ubezpieczyciel jako profesjonalny podmiot nie określi takiego sposobu na tyle precyzyjnie, że możliwa będzie jednoznaczna weryfikacja takiej stawki w oparciu o obiektywne kryteria, postanowienia umów ubezpieczeniowych nie mogą być w tym zakresie interpretowane na niekorzyść ubezpieczonego. Podgląd ten, powszechnie akceptowany w orzecznictwie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28 lutego 1996 roku, sygn. akt I ACr 37/96, OSA 1996/9/43, Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 09 lipca 1997 roku, sygn. akt I ACa 181/97). W przedmiotowej sprawie – ze względu na zastosowanie wzorca umownego oraz ze względu na brak inicjatywy dowodowej stron – w ograniczonym zakresie możliwe było badanie zgodnego zamiaru stron umowy ubezpieczenia autocasco w odniesieniu do sposobu ustalania stawki za roboczogodzinę prac warsztatowych. Z tego względu Sąd w tej kwestii oparł się raczej na celu umowy, którym jest niewątpliwie uzyskanie przez ubezpieczonego wyrównania uszczerbku majątkowego powstałego w wyniku zajścia wypadku objętego umową ubezpieczeniową, a dla ubezpieczyciela uzyskanie składki.

Jeżeli zatem ubezpieczony – zgodnie z procedurami przewidzianymi w ogólnych warunkach ubezpieczenia – dokonał naprawy ubezpieczonego pojazdu korzystając z usług warsztatu naprawczego funkcjonującego na lokalnym rynku, to o wysokości odszkodowania powinna przesądzać stawka stosowana przez ten warsztat, jeżeli mieści się ona w przedziale cen rynkowych na danym obszarze. Taki pogląd podyktowany jest nie tylko przywołanymi wyżej argumentami, ale także faktem, iż w przypadku stawek za roboczogodzinę prac na rynku danych usług istnieje ich pewien przedział i niemożliwym jest arbitralne ustalenie jednej uśrednionej stawki. W obecnej sytuacji rynkowej opartej na wolności prowadzenia działalności gospodarczej wysokość tak ustalonej stawki byłaby zawsze uzależniona od metodologii przyjętej do jej wyznaczenia i dopóki metodologia taka nie znajdowałaby podstaw w postanowieniach umownych lub powszechnie obowiązujących przepisach prawa, jej stosowanie zawsze należałoby ocenić jako dowolne.

W niniejszej sprawie zatem ustalenie wysokości odszkodowania oprzeć należało na stawkach za prace naprawcze zastosowanych przez warsztat naprawczy prowadzony przez (...)spółkę jawną z siedzibą w P. (obecnie P.H. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.) w kwocie 220/220 złotych netto, pozwany bowiem wskazywał jedynie, że jako stawki średnie są one znacznie zawyżone, nie zaprzeczając jednakowoż, że stawki w tej wysokości występują na lokalnym rynku.

W tych okolicznościach należne powodowi odszkodowanie wynosiło kwotę 10 344,55 złotych netto. Pozwany wypłacił poszkodowanemu zaś odszkodowanie w kwocie 8 942,04 złotych (na marginesie wskazać należy, że w aktach sprawy, w tym w aktach szkody, brak jest dowodu, że pozwany wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie we wskazywanej przez pozwanego kwocie 8 976,42 złotych), do zapłaty zatem pozostała kwota 1 402,51 złotych, wobec czego żądanie powoda zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Mając na uwadze powyższe na podstawie przywołanych wyżej zapisów ogólnych warunków umowy ubezpieczenia autocasco oraz art. 805 k.c. w zw. z art. 4 oraz art. 7 ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 684) Sąd zasądził od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 1 402,51 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi za okres od dnia 05 listopada 2017 roku do dnia zapłaty (termin naliczania odsetek nie był kwestionowany przez pozwanego).

O kosztach procesu Sąd orzekł natomiast zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c., zasądając od powoda jako strony przegrywającej na rzecz pozwanego

– jako strony wygrywającej zwrot poniesionych przez niego kosztów postępowania w kwocie 317 złotych. Na koszty te składają się: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270 złotych ustalone w oparciu o przepis § 2 punkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 265), kwota 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kwota 30 złotych tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 26 stycznia 2019 roku